

prima instanță: V. Pădurari
instanța de apel: A. Corcenco, Iu. Grosu, D. Stănilă

dosarul nr. 3ra-390/18

Î N C H E I E R E

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Societății comerciale „Linavan” societate cu răspundere limitată, avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății comerciale „Linavan” societate cu răspundere limitată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea comercială „Linavan” societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 octombrie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 30 ianuarie 2017 SC „Linavan” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 03 decembrie 2016, SC „Linavan” SRL pentru trecerea frontierei a mărfii deținea pachetul de documente, care este obligatoriu conform ordinului Serviciului Vamal nr. 01-1 din 04 ianuarie 2016 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar, prin care au fost aprobate Lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar și Notele explicative, executarea căruia s-a pus în sarcina șefilor birourilor vamale.

A menționat că a prezentat și documentele suplimentare pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1.

A invocat că colaboratorul vamal, verificând corectitudinea declarației DVV-1, a constatat că, datele din acte sunt contradictorii și există discrepanță între

prețul declarant și valoarea mărfurilor identice importate anterior, solicitând prezentarea unor acte suplimentare.

Consideră că organul vamal trebuia să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal, adică informația care se conține în Sistemul informațional ASYCUDA World.

A relevat că în cazul în care colaboratorul vamal acceptă valoarea în vamă a mărfurilor confirmate prin acte obligatorii și suplimentare, însă întemeiat suspectă o subevaluare a tranzacției de import, acesta întocmește un raport către șeful Serviciului Vamal cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii, însă la caz, un astfel de raport nu a fost întocmit.

A indicat că, Biroul Vamal Nord (Briceni) a solicitat de la declarantul SC „Linavan” SRL să prezinte încă careva acte suplimentare, iar conform pct. 3 din Regulamentul cu privire la utilizarea actelor necesare la vămuirea mărfurilor, din momentul solicitării de către organul vamal în procesul vămuirii a actelor suplimentare conform pct. 2, acestea se menționează în actul de inspecție și devin obligatorii, însă o astfel de mențiune nu se regăsește în actul de inspecție întocmit de pârât, fapt ce constituie o încălcare a legii și, prin urmare, aceste acte nu sunt obligatorii.

A notat că conform pct. 23 din Instrucțiunea cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate, la aplicarea consecutivă a metodelor de determinare a valorii în vamă, colaboratorul vamal se conduce de schema aplicării succesive a metodelor de evaluare a mărfurilor, prevăzută în anexa nr. 7, iar conform pct. 26 din Instrucțiune, colaboratorul vamal reflectă în actul de inspecție faptul rectificării valorii în vamă, cu trimitere la mențiunile biroului vamal pe tipizata DVV, ceea ce nu a fost efectuat. Mai mult ca atât, în rubrica „Mențiunile biroului vamal” din tipizata DVV nu este indicată ora modificărilor efectuate.

A menționat că conform documentelor eliberate de către Biroul Vamal Nord (Briceni), declarantului SC „Linavan” SRL i-a fost refuzată calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1 pe motiv că nu a prezentat în vamă toate actele necesare, însă conform art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective, cerință pe care declarantul SC „Linavan” SRL a îndeplinit-o, prezentând Biroului Vamal Nord (Briceni) toate actele necesare calculării valorii în vamă a mărfii importate după metoda 1. Astfel, urma să completeze tipizata DVV-1 și nu DVV-2, pe care i-au prezentat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Nord (Briceni).

A afirmat că, tipizata DVV-1 se utilizează pentru anunțarea valorii mărfurilor în vamă, determinată prin metoda 1, metoda de evaluare în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau care urmează să fie plătit.

A declarat că în rezultatul examinării declarației vamale, pârâtul a efectuat rectificări, majorând valoarea plăților vamale și stabilind că valoarea plăților

vamale pentru marfa importată este alta decât cea declarată de SC „Linavan” SRL, calculată după o altă metodă decât cea prevăzută de art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal.

A precizat că nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate de către Biroul Vamal Nord (Briceni) și consideră că, calculul plăților vamale raportat la suma declarată de SC „Linavan” SRL a mărfii importate și cea calculată de către Biroul Vamal Nord (Briceni) contravine Codului vamal și Legii cu privire la tariful vamal.

A menționat că la devamarea mărfii, informațiile prezentate de către declarantul SC „Linavan” SRL erau veridice, complete și asigurau confirmarea valorii în vamă.

A indicat că la devamarea mărfii a prezentat toate actele solicitate de către autoritatea vamală în vederea achitării plăților vamale conform art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, iar Biroul Vamal Nord (Briceni) a recepționat toate actele necesare calculării plăților vamale conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

A susținut că în rezultatul examinării declarației vamale, colaboratorul vamal a operat rectificarea, prin care a majorat valoarea prețurilor vamale, astfel, acțiunile organului vamal nu au fost realizate în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Consideră că prin acțiunile ilegale ale pârâtului i-au fost lezate drepturile protejate de lege și, prin urmare, ultimul urmează să recalculeze valoarea mărfurilor importate de către SC „Linavan” SRL la data de 03 decembrie 2016 conform art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, reieșind din suma de 2373,50 de dolari SUA și să-i restituie suma încasată excedentar în mărime de 4 043,71 de lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate.

De asemenea, a invocat că pârâtul prin acțiunile sale ilegale și abuzive a întrerupt activitatea întreprinderii, i-a reținut neîntemeiat în vamă, ceea ce a generat încălcarea termenilor contractuali și i-a lezat reputația profesională, a fost impus eronat de a prezenta documente suplimentare care nu erau obligatorii pentru calcularea valorii mărfii conform metodei 1, a suportat cheltuieli suplimentare pentru combustibil, întreținerea alimentară a șoferului precum și achitarea unui supliment la salariu șoferului, cauzându-i, astfel, un prejudiciu moral în sumă de 5000 de lei.

A relevat că a depus la Serviciul Vamal cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea actului de inspecție nr. 205014156 din 03 decembrie 2016, întocmit de către Biroul Vamal Nord (Briceni) în cazul importării mărfii lemnoase de către SC „Linavan” SRL, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației vamale în varianta inițială (tipizata DVV-1) și revizuirea modului de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată de către SC „Linavan” SRL la data de 03 decembrie 2016 conform metodei 1 (art.11 - metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380

din 20 noiembrie 1997), cu restituirea sumei încasate excedentar, însă prin răspunsurile Serviciului Vamal nr. 28/11-20159 din 30 decembrie 2016 cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A afirmat că, concomitent, s-a adresat cu cerere prealabilă și la Biroul Vamal Briceni, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită anularea actului de inspecție din 03 decembrie 2016 întocmit de către Biroul Vamal Nord (Briceni) în cazul importării mărfii lemnoase de către SC „Linavan” SRL, obligarea Biroului Vamal Nord de a revizui modul de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată de către SC „Linavan” SRL la data de 03 decembrie 2016 conform metodei 1 și încasarea de la Biroul Vamal Nord a sumei de 4 043,71 de lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate conform metodei 1 și metodei 6, încasată excedentar la data de 03 decembrie 2016 de către Biroul Vamal Nord (Briceni) de la declarantul SC „Linavan” SRL, conform declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor importate în valoare de 2373,50 de dolari SUA, a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a altor cheltuieli aferente examinării cauzei.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 03 octombrie 2017 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, SRL „Linavan” nu a prezentat toate actele care permit calcularea valorii în vamă a mărfii conform metodei 1 și celelalte metode succesive, mai mult, reclamantul prin mențiune a declarat că nu poate prezenta actele solicitate, prin urmare Biroul Vamal Briceni just a aplicat metoda de rezervă și a întocmit actul de inspecție nr. 2050114156 din 03 decembrie 2016.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de către SC „Linavan” SRL și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 12 februarie 2018 reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material, și anume, nu a fost aplicată corect legislația vamală, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, iar circumstanțele pe care instanța le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, reiterând motivele de fapt și de drept pe care le-a invocat pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

Suplimentar a menționat că, instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au verificat dacă actul de inspecție a fost emis cu respectarea cumulativă a condițiilor prevăzute în art. 181¹ din Codul vamal, argumentându-și poziția prin faptul că declarantul nu a prezentat actele suplimentare solicitate de organul vamal.

A invocat că instanțele de judecată urmau să verifice legalitatea actului de inspecție, dar nu să determine dacă declarantul a prezentat sau nu numărul necesar de documente.

A relevat că organul vamal neîntemeiat a solicitat declarantului să prezinte acte suplimentare pentru calcularea valorii în vamă conform metodei 1, deoarece ultimul deținea pachetul de acte minime necesare la momentul vămuirii, acte prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la ordinul Serviciului Vamal nr. 01-1 din 04 ianuarie 2016.

A afirmat că rezultând din documentele prezentate de către declarant, intimatul la determinarea valorii în vamă a mărfii urma să aplice prevederile art. 10 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal, cu stabilirea plății vamale în dependență de costul declarat de SRL „Linavan”.

Astfel, susține că i-a fost încălcat dreptul prevăzut de art. 8 alin. (5) și (6) al Legii cu privire la tariful vamal.

A calificat ca eronată concluzia instanței de apel precum că declarantul nu a prezentat reducerile oferite de vânzător, deoarece în contractul nr. 01/2016 din 04 ianuarie 2016 nu este indicat că au fost aplicate careva reduceri la marfă importată.

De asemenea, a calificat ca eronată concluzia instanței de apel precum că, coeficientul 0,7 (formula pentru calcularea unui m³ de lemn) nu este indicat în nici un document prezentat la vămuirea mărfii, deoarece acest coeficient se indică în contract, iar în documentele prezentate la vămuirea mărfii importate se indică doar prețul prevăzut în contract, care a fost calculat după formula dată.

A indicat că instanța de apel eronat a concluzionat că, certificatul de transport nu prezintă un document de bază ce confirmă suportarea cheltuielilor de transport, or, certificatul cheltuielilor de transport semnat și stampilat de directorul SC „Linavan” SRL conține informația cu privire la toate cheltuielile suportate la importarea mărfii, și anume, cheltuieli pentru combustibil, deplasare, CMR, cartea verde, asigurare și uzură.

Consideră ca eronată concluzia instanței de apel precum că, nu au fost prezentate acte care confirmă calitatea mărfii și condițiile de livrare, deoarece aceste condiții se indică în invoice și contract.

A mai susținut că Biroul Vamal Nord (Briceni) prin acțiunile ilegale și abuzive i-a cauzat un prejudiciu moral în mărime de 5 000 de lei.

Prin referința depusă la data de 16 martie 2018 Biroul Vamal Nord a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 30 ianuarie 2018 (f.d. 56, vol. 2), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 12 februarie 2018 (f.d. 69, vol. 2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Societății comerciale „Linavan” Societate cu răspundere limitată, avocatul Ghenadie Odobescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic